

**JEZUS I CHRZEŚCIJANIE
W ŹRÓDŁACH RABINICZNYCH**

Perspektywa historyczna, społeczna, religijna i dialogowa

Estetyka i *Krytyka*

Rada naukowa

Władysław Stróżewski (przewodniczący)
Grzegorz Dziamski, Bogdan Dziemidok, Tadeusz Gadacz,
Maria Gołaszewska, Teresa Kostyrko,
Elżbieta Paczkowska-Łagowska, Zofia Rosińska,
Beata Szymańska, Anna Zeidler-Janiszewska, Bogusław Żyłko

Redakcja naukowa

Leszek Sosnowski (redaktor naczelny)
Franciszek Chmielowski, Anna M. Kłonkowska,
Janusz Krupiński, Andrzej J. Nowak (z-ca redaktora naczelnego),
Piotr Mróz, Józef Tarnowski, Andrzej Warmiński (sekretarz redakcji)

Tom tematyczny

JEZUS I CHRZEŚCIJANIE W ŹRÓDŁACH RABINICZNYCH

Perspektywa historyczna, społeczna, religijna i dialogowa

Redakcja tomu

KRZYSZTOF PILARCZYK i ANDRZEJ MROZEK

Kraków 2012

Projekt został sfinansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki,
przyznanych na podstawie decyzji DEC-2011/01/B/HS1/00954

Projekt okładki
Joanna Pilarczyk

Przygotowanie do druku
Tomasz Kulawik

© Copyright by Krzysztof Pilarczyk & Andrzej Mrozek
Kraków 2012

ISBN 978-83-60154-26-7
ISSN 1643-1243

Wydawnictwo Antykwa. Wydanie I

Druk i oprawa:
Wydawnictwo i drukarnia „Cenzus”

SPIS TREŚCI | TABLE OF CONTENTS

Krzysztof Pilarczyk	
<i>Wstęp Preface</i>	7

TALMUD O JEZUSIE, MARYI I CHRZEŚCIJANACH JESUS, MARY AND THE CHRISTIANS IN THE TALMUD

Ks. Mirosław S. Wróbel	
<i>Krytyka tekstologiczna i historyczna passusów Talmudu o Jezusie i chrześcijaństwie</i>	15
<i>Textual and Historical Criticism of Talmudic Passages about Jesus and Christianity</i>	50
Edward Lipiński	
<i>Pandera & Stada and Jehoshua bar Perachya</i>	51
<i>Pandera i Stada oraz Jehoszua bar Perachja</i>	66

BLISKI KONTEKST PRZEKAZU TALMUDYCZNEGO THE CLOSE CONTEXT OF THE TALMUDIC TRANSMISSION

Ks. Mariusz Rosik	
<i>Zarzewie konfliktu między Kościołem a Synagogą (do 135 roku)</i>	69
<i>Beginning of the Conflict between the Church and Synagogue (until 135 A.D.)</i>	103
Marek Baraniak	
<i>Targumy rabiniczne a chrześcijaństwo</i>	105
<i>The Rabbinic Targums and Christianity</i>	124
Andrzej Mrozek	
<i>Chrześcijaństwo syryjskie w starożytności w kontekście powstawania Gemary babilońskiej</i>	125
<i>The Ancient Syriac Christianity in the Context of the Formation of the Babylonian Gemara</i>	140
Przemysław Piwowarczyk	
<i>Negatywny obraz Żydów w starożytności klasycznej i jego uwarunkowania</i>	143
<i>Negative Image of the Jews in Greco-Roman Antiquity and Its Background</i>	163
Jerzy Ciecieląg	
<i>Żydzi pod rządami Sasanidów</i>	165
<i>Jews under the Rule of Sasanians</i>	177

JEZUS I CHRZEŚCIJANIE W PRZEKAZIE RELIGIJNYM JUDAIZMU JESUS AND THE CHRISTIANS IN THE JEWISH RELIGIOUS TRANSMISSION

Jan Iluk	
<i>„Toledot Jeszu” – przekaz talmudyczny o Jezusie i chrześcijanach w żydowskiej recepcji</i>	181
<i>„Toledot Yeshu” the Talmudic Account of Jesus and Christians in Jewish Reception</i>	217

Piotr Majdanik	
<i>Relacje judaizmu do chrześcijaństwa (i islamu) w ujęciu Majmonidesa</i>	219
<i>Judaism's Relations to Christianity (and Islam) according to Majmonides</i>	233

ZAINTERESOWANIE CHRZEŚCIJAŃSTWA TALMUDEM I SANKCJE WOBEC NIEGO
THE CHRISTIAN ATTRACTION TOWARDS THE TALMUD AND THE SANCTIONS AGAINST IT

Krzysztof Pilarczyk	
<i>Historia prześladowań Talmudu i jego cenzurowania</i>	237
<i>The History of Talmud Persecutions and its Censorship</i>	291
Łukasz Stypuła	
<i>Pfefferkorn vs. Reuchlin – spór o Talmud i inne księgi hebrajskie w latach 1509-1520</i>	293
<i>Pfefferkorn vs. Reuchlin – Dispute over the Talmud and Other Hebrew Books in 1509-1520</i>	310
Ks. Robert Dublański	
<i>Prześladowania Talmudu w XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej</i>	311
<i>Talmud's Persecution in the 18th Century in Poland</i>	320

PRZEKAZ TALMUDU O JEZUSIE I CHRZEŚCIJANACH WE WSPÓŁCZESNOŚCI
THE CONTEMPORARY RECEPTION OF THE TALMUDIC PORTRAYAL OF JESUS AND THE CHRISTIANS

Gideon Kouts	
<i>Jezus i chrześcijaństwo w żydowskiej prasie początku XX wieku</i>	323
<i>Jesus and Christianity in the Hebrew and Jewish Press at the Beginning of the 20th Century</i>	339
Ks. Waldemar Chrostowski	
<i>Rabiniczny wizerunek Jezusa i chrześcijaństwa w kontekście dialogu Kościoła z Żydami i judaizmem</i>	341
<i>The Rabbinical Picture of Jesus and Christianity in the Context of the Dialogue of the Catholic Church with Jews and Judaism</i>	357
Wojciech Kosior	
<i>Jezus i chrześcijaństwo w tradycji judaistycznej w kontekście współczesnego dialogu judaistyczno-chrześcijańskiego</i>	359
<i>Jesus and the Christians in the Jewish Tradition in the Context of the Contemporary Jewish-Christian Dialogue</i>	383

POSŁOWIE

AFTERWORD

Krzysztof Pilarczyk, Andrzej Mrozek	
<i>Wokół dawnego i nowego rozumienia przekazu talmudycznego o Jezusie i chrześcijanach</i>	387
<i>Around the Former and Present Understanding of the Talmudic of Jesus and Christians</i>	
Noty biograficzne autorów Biographical Notes of the Authors	401
Indeks osobowy Index of names	405